

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

SUN	19:15	21:00	Night Repeat
MON	10:15	15:15	21:00
WED	10:15	15:15	21:00
FRI	10:15	15:15	21:00

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

"Do books have any future?"

ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ

အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း

ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့

debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးထံ မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

မြန်မာစာပေလောက ပြန်လည် ဦးမော့လာမှာလား (နေသွင်ညိုကား)

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၊ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုမှာ စာပေဟာ အသက်သွေးကြော၊ စာပေပျောက်ရင် လူမျိုးပါပျောက်မယ်လို့ ဆိုစမှတ် ရှိပါတယ်။ ဒီနေ့ကာလလို နည်းပညာကံတို့ ဖျော်ဖြေရေးတွေ၊ တယ်လီဗေးရှင်း၊ ကွန်ပျူတာဂိမ်းတွေ၊ လူမှုဆက်သွယ်ရေးစနစ်တွေ ဖွံ့ဖြိုးလာတဲ့ခေတ်မှာ စာအုပ်စာပေ အခန်းကဏ္ဍကလည်း မလွှဲမရှောင်သာ ကျဆင်းလာပါတယ်။

မြန်မာစာပေ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ရည်ရွယ်ကျင်းပတဲ့ နိဘယ်-မြန်မာစာပေပွဲတော်မှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးဆင်ကျော်က “လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၆၀ က မြန်မာနိုင်ငံမှာ လူဦးရေ ၂၅ သန်း ရှိစဉ်က စာအုပ်ရေ ၁၀၀၀ လောက် ထုတ်ခဲ့ရပြီး၊ ယခု လူဦးရေ သန်း ၅၀ ကျော် ရှိနေချိန်လည်း စာအုပ်ရေ ၁၀၀၀ ကျော်လောက်ပဲ ထုတ်ဝေနေရတယ်” ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြောခဲ့ပါတယ်။ အမိပွယ်ကတော့ ဒီနေ့ခေတ် လူငယ်တွေကြားမှာ စာပေဖတ်ရှုတဲ့ အလေ့အထ စိုးရိမ်စရာ ကောင်းလောက်အောင် နည်းပါးနေတယ်ဆိုတာကို သတိပေးလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

လူငယ်တွေ စာအုပ်စာပေအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှု လျော့နည်းလာတဲ့ အကြောင်းတွေထဲမှာ နောက်ဆုံးပေါ် နည်းပညာကြောင့် အာရုံကျက်စားရာ ပြောင်းသွားတဲ့ ကိစ္စအပြင်၊ စာပေအရည်အသွေးနိမ့်လည်း ဆိုင်ပါတယ်။ မြန်မာစာပေ အရည်အသွေး ကျဆင်းရတဲ့ အဓိကအကြောင်းတစ်ခုကတော့ နိုင်ငံရေးစနစ်ကို အပြစ်တင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မကြာသေးတဲ့ ကာလအထိ နာမည်ဆိုးခဲ့တဲ့ စာပေစိစစ်ရေးကြောင့် မြန်မာစာရေးဆရာတွေရဲ့ တီထွင်ဆန်းသစ်နိုင်စွမ်းတွေ ကျဆင်းခဲ့ရတယ်လို့ စာရေးဆရာအသိုင်းအဝိုင်းက ဆိုကြပါတယ်။ နောက်ထပ် အကြောင်းတစ်ခုက သတင်းနည်းပညာခေတ်မှာ စာဖတ်သူတွေရဲ့ အာရုံကျက်စားမှုက သတင်းတွေဘက် ပြောင်းလဲသွားတာ၊ စာပေဖန်တီးသူတွေဟာ စာပေတစ်မျိုးတည်းနဲ့ ရပ်တည်ဖို့ ခက်ခဲလာတာတွေနဲ့လည်း သက်ဆိုင်ပါတယ်။

တဖြည်းဖြည်း ယိုင်နဲ့လာတဲ့ မြန်မာစာပေလောကကို ကုစားဖို့ ဒီဘက်နှစ်တွေမှာ အစိုးရရော၊ အစိုးရမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ တစ်ဦးချင်းတွေကပါ ကြိုးပမ်းလာတာ ရှိပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ စာအုပ်အရောင်းပွဲတော်တွေ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲတွေ၊ စာပေဟောပြောပွဲတွေ၊ စာပေဆွေးနွေးပိုင်းတွေ၊ အများပြည်သူတွေ စာအုပ်ကို လက်လှမ်းမီနိုင်မယ့် စာကြည့်တိုက်စနစ်တွေ အရင်ထက် ပိုများလာပါတယ်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ စာအုပ်စာပေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အစီအစဉ်အရ Yangon Books Street စနေ-တနင်္ဂနွေ ရန်ကုန်စာအုပ်လမ်း စာအုပ်ဈေးတန်း ဖွင့်ပွဲကို ဒီနှစ်ဆန်းမှာ စတင်ခဲ့သလို၊ နိုင်ငံတကာနဲ့ ပူးပေါင်းပြုလုပ်တဲ့ နိဘယ်-မြန်မာ စာပေပွဲတော်ကို ကျင်းပလာပါတယ်။ ဒီနှစ်မှာ ရသစာပေ ထွန်းကားရေးအတွက်

ရည်ရွယ်ပြုလုပ်တဲ့ တတိယအကြိမ်မြောက် စာပေပွဲတော်ကို ဇန်နဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့ကနေ ၂၅ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။

သုံးနှစ်ဆက်တိုက် ကျင်းပခဲ့တဲ့ နိဘယ်-မြန်မာ စာပေပွဲတော်ကို ကြည့်ရင် ငြိမ်းချမ်းရေးစာပေ (၂၀၁၅)၊ ကလေးစာပေ (၂၀၁၆)၊ ရသစာပေ (၂၀၁၇) ဆိုပြီး တွေ့ရပါတယ်။ မြန်မာစာပေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ စာအုပ်ကောင်းများ ထွန်းကားရေး၊ လူငယ်တွေရဲ့ စာဖတ်ဝါသနာ ပြုစုပျိုးထောင်ရေး စသဖြင့် ရည်ရွယ်ချက်တွေကို တွေ့ရပါတယ်။

မြန်မာစာပေလောက ပြန်လည် ဦးမော့လာဖို့ဆိုရင် အစိုးရရဲ့ ပံ့ပိုးမှုက အခုထက်လိုအပ်တယ်လို့ စာရေးဆရာနဲ့ ထုတ်ဝေသူတွေဘက်က ရှုမြင်တာတွေကိုလည်း ဒီနှစ် နိဘယ်-မြန်မာ စာပေပွဲတော်မှာ ပွဲတင်ထပ်တာ ကြားရပါတယ်။ ငွေရေးကြေးရေး အထောက်အပံ့သာမက နောက်ထပ် အရေးကြီးတဲ့ နယ်ပယ်က ပညာရေးစနစ် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

အထူးသဖြင့် မြန်မာပြည်ပညာရေးစနစ်က အလွတ်ကျက်ဖြေရတဲ့ စနစ်ဖြစ်နေတာကြောင့် ကျောင်းပြင်ပအတွေးအခေါ်၊ အယူအဆနဲ့ ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းတွေကို ကန့်သတ်ထားပြီး စာပေဖတ်ရှုတာတွေကို ကန့်သတ်ထားသလို ဖြစ်နေတဲ့အကြောင်း နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ၂၀၁၆ နိဘယ်-မြန်မာ စာပေပွဲတော်အတွက် ပေးပို့တဲ့ အမှာစကားမှာ ထည့်သွင်း ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

စာပေမေ့လျော်မှု ပျိုးထောင်ရာမှာ စာအုပ်ဟာ ပြည်သူတွေ လက်လှမ်းမီနိုင်တဲ့ ဈေးနှုန်းမဖြစ်ဖို့လိုသလို၊ ကလေးပုံပြင်လိုမျိုး စာနုကနေ ဆင်ခြင်တဲ့တရားကို အားပေးတဲ့ စာရင့်ဘက်ကို ချောချောမောမော ကူးပြောင်း ဝင်ဆန်းစေနိုင်မယ့် ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတွေကို ထွန်းကားဖို့၊ စာကောင်းပေကောင်းတွေ ဘာသာပြန်စာပေထွန်းကားဖို့ လိုပါတယ်။ ဒီလို ကိစ္စမျိုးတွေကို အစိုးရကူညီရင် ပိုပြီးလျင်မြန်ထိရောက်မယ်လို့ စာရေးဆရာတွေက ဆိုကြပါတယ်။

နောက်ထပ် အရေးကြီးတာက လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကနေ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံးကို အဆိပ်သင့်စေတဲ့ စာသိမ်စာဖျင်းတွေရဲ့ အန္တရာယ်ကို ရေရှည်မှာ တားဆီးဖို့ဆိုရင် စာပေဝေဖန်ရေး ထွန်းကားဖို့ လိုပါတယ်။

သေချာတာက စာပေဟာ စိတ်ကူးယဉ် လူတသိုက်အတွက် ချည်း မဖြစ်ဖို့ လိုပါတယ်။ စာပေဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၊ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုရဲ့ ကြေးမုံဖြစ်သလို၊ ခေတ်သစ် စနစ်သစ်တစ်ခုဆိုကို ပွဲကိုင်မောင်း နှင် ပေးနိုင်တဲ့ အင်အားလည်း ရှိပါတယ်။ နိဘယ်-မြန်မာ စာပေပွဲတော်မှာ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် နာယက ဦးမန်းဝင်းခိုင်သန်းက “အခုအချိန်မှာ စာပေဖတ်ရှုမှု နည်းလာတဲ့အတွက် လူတွေရဲ့ အသိဉာဏ်နည်းပါးလာခြင်း၊ နှလုံးသားများ ကြမ်းတမ်းလာခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာတာ တိုင်းပြည်ရဲ့ အေးချမ်း ငြိမ်သက်မှုကို ထိပါးစေတယ်” လို့ ပြောခဲ့တာကို ကြည့်ရင် စာပေရဲ့

အခန်းကဏ္ဍကို မြင်နိုင်ပါတယ်။ ဒီနေ့ မြန်မာပြည်ဟာ ဒီမိုကရေစီစနစ်သစ်ဆီကို ဦးတည်နေတဲ့အချိန် ဖြစ်သလို၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံးကို ပွဲကိုင်မောင်းနှင် ပေးနိုင်စွမ်းတဲ့ မြန်မာစာပေရဲ့ အဆင့်အတန်းနဲ့ လားရာကရော ဘယ်ကို ဦးတည်နေသလဲဆိုတာကို ပြန်လည် ဆန်းစစ်ရမယ့် အချိန် ဖြစ်ပါတယ်။

သူတို့အမြင်

“မြို့၊ ရွာ၊ ရပ်ကွက်တွေမှာလည်း စာကြည့်တိုက်ရှိတဲ့ မြို့၊ ရွာ၊ ရပ်ကွက်ဆိုတာ အင်မတန် ရှားပါးလှပါတယ်။ စာအုပ်စာပေတွေ အလွယ်တကူ မရနိုင်တဲ့အတွက် ကျွန်မတို့ရဲ့ လူငယ်လေးတွေ စာပေလေ့လာဖတ်ရှုမှု အားနည်းသွားရပါတယ်။ ဒီနေ့ခေတ်မှာ နည်းပညာက လွန်စွာ အဆင့်မြင့်တာနဲ့ အလျောက် ကျွန်မတို့ရဲ့ လူနေမှုဘဝတွေကို များစွာ ပြောင်းလဲစေပါတယ်။ အခုဆိုရင် ကျွန်မတို့ ကလေးတွေဟာ ကွန်ပျူတာဂိမ်းတွေနဲ့ လူမှုကွန်ယက်တွေမှာ သူတို့ရှိတဲ့ အချိန်အများစုကို အသုံးချနေကြပါတယ်။ နည်းပညာအသုံးပြုမှု မြင့်တက်လာတာကြောင့်လည်း ကလေးတွေ စာပေဖတ်ရှုတဲ့အချိန် နည်းလာပါတယ်။

နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်